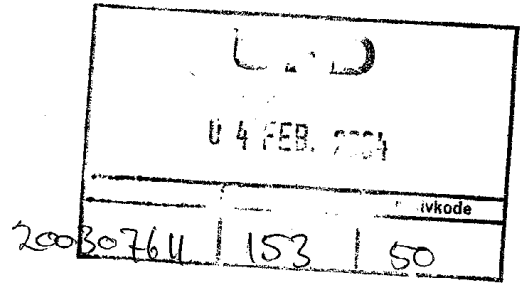




DET KONGELIGE
LANDBRUKSDEPARTEMENT



Utdannings- og forskningsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0030 OSLO

Deres ref
200307611

Vår ref
200302762-/POF

Dato
30.1.04

Høringsuttalelse – Ny lov om universiteter og høyskoler – Rysdaltutvalgets innstilling

Vi viser til brev av 24.10.03.

Landbruksdepartementet vil ikke gå inn på de tekniske sidene vedrørende de to forslagene i innstillingen, men vil trekke fram tre sentrale forhold som det etter vår mening bør legges vekt på i det videre arbeid med styring og organisasjonsform for universiteter og høyskoler.

1. Økonomisk handlefrihet

Universitetene og høyskolene står overfor store utfordringer med hensyn til å utvikle den faglige kvaliteten slik at de både kan holde internasjonal standard og delta i internasjonalt samarbeid samt konkurrere om fremtidens studenter. En viktig forutsetning for å få dette til er at universitetene og høyskolene har nødvendig økonomisk handlefrihet til å håndtere bl.a. bygningsmasse og andre verdier, til beste for institusjonens formål.

Økt økonomisk handlefrihet vil gi institusjonene stor strategisk og organisatorisk frihet til å tilpasse seg økende konkurranse både nasjonalt og internasjonalt om studenter og forskningsoppdrag. Myndighetene vil imidlertid ha ansvaret for å sikre en tilfredsstillende finansiering slik at institusjonene kan tilby forskning og undervisning på høyt internasjonalt nivå.

2. Styringen av den enkelte institusjon

Den enkelte institusjon skal ledes av et styre. Styret er institusjonenes øverste organ, og har ansvar for strategi, prioriteringer og kontroll. Universiteter og høyskoler er viktige samfunnsinstitusjoner med stor betydning for så vel kunnskaps- og verdiutviklingen som demokrati og dannelsesutvikling. Faglig kvalitet må være et overordnet prinsipp for institusjonenes strategiske utvikling. Universitetene og høyskolene må ha stor autonomi, og

Postadresse	Kontoradresse	Telefon	Administrasjons- og økonomiavdelingen	Saksbehandler
Postboks 8007 Dep 0030 Oslo	Akersgt. 59	22 24 90 90 Org no. 972 417 874	Telefaks 22 24 56 07	Per Ofstad 49153

ledelsen av disse institusjonene forutsetter god forankring i fagmiljøene og spesielt god innsikt i den faglige virksomheten. Styret ved den enkelte institusjon må reflektere disse hensynene. Utvalget vurderer ulike måter hvordan det kan oppnås på og anfører mange gode argumenter for både den ene og den andre løsningen.

Etter vår vurdering bør styrene ved universitetene og høyskolene reflektere samfunnets behov, fagkunnskapen ved den enkelte institusjon og studentenes interesser. Dagens styresammensetning har dekket disse behovene på en balansert måte. I de vestlige demokratier er et bærende prinsipp at uavhengige organer skal balansere hverandre og slik hindre maktkonsentrasjon. Etter vårt syn er det gode argumenter som taler for at styrene ved universitetene fortsatt settes sammen av studenter, faglig ansatte og eksterne representanter slik at ingen av gruppene har flertall alene.


3. Den overordede nasjonale styringen av universitetene og høyskolene


Etter Landbruksdepartementets vurdering bør den overordende nasjonale styringen og finansieringen av universiteter og høyskoler ligge hos Storting og regjering ved at disse har ansvaret for å trekke opp mål og rammebetingelser for disse institusjonene. Dette sikrer mulighetene for helhetstekning og planlegging slik at utdanningsbehovet kan tilpasses nasjonale og regionale behov, samt en effektiv og god ressursutnyttelse.

Det vil fortsatt være slik at den enkelte institusjon i hovedsak vil være offentlig finansiert. De retningslinjer og prioriteringer Storting og regjering trekker opp i budsjettproposisjoner og i komiteinnstillinger må styrene ved den enkelte institusjon legge til grunn i sitt styrearbeid.

Etter vårt skjønn må vi ha et system som gir offentligheten anledning til debatt og påvirkning og til at regjering og Storting både kan påse at bevilgningene brukes i samsvar med premissene og til å foreta den nødvendige kontroll og koordinering.

Med hilsen


Wenche Østrem (e.f.)
avdelingsdirektør


Per Ofstad
Rådgiver